

GROUNDREACH
HEATING AND COOLING WITH GROUND SOURCE HEAT PUMPS

Airotel Stratos Vasilikos, Μιχαλακοπούλου 144
24 Ιανουαρίου 2008

Γεωθερμικές Αντλίες Θερμότητας **Εφαρμογές του ΚΑΠΕ στην Ελλάδα**

Αναστασία Μπένου
Διπλ. Μηχανολόγος Μηχανικός, MSc
Τμήμα Γεωθερμικής Ενέργειας
Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ)

Γεωθερμικές Αντλίες Θερμότητας (ΓΑΘ)

Αβαθής γεωθερμία: θερμότητα πετρωμάτων μικρού βάθους και επιφανειακών/υπόγειων υδάτων θερμοκρασίας $< 25^{\circ}\text{C}$

Θέρμανση/ψύξη και ζεστό νερό χρήσης στα κτίρια με αναστρέψιμη αντλία θερμότητας και με χρήση του υπεδάφους ως πηγή/αποδέκτη θερμότητας

Συστήματα ΓΑΘ

**Μεγιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης
σε σχέση με άλλα συστήματα
αντλιών θερμότητας**

Υπέδαφος

**Αμετάβλητη θερμοκρασία κατά τη διάρκεια
ΤΟΥΣ ΈΤΟΥΣ**

-
- Εφαρμογές συστημάτων ΓΑΘ του ΚΑΠΕ στην Ελλάδα
  - Μετρήσεις θερμικής απόδοσης γεωεναλλακτών από το ΚΑΠΕ
  - Νομοθετικό Πλαίσιο για συστήματα ΓΑΘ

Εφαρμογές συστημάτων ΓΑΘ του ΚΑΠΕ στην Ελλάδα

- Κτίριο ΚΑΠΕ, Πικέρμι, Αττική
  - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Έρευνας & Τεχνολογίας
- Ευρωπαϊκό κέντρο δημοσίου δικαίου, Λεγραινά, Αττική
  - THERMIE program
- Δημαρχείο Πυλαίας, Θεσσαλονίκη
  - Υπουργείο Ανάπτυξης
- Ιδιόκτητη κατοικία, Δροσιά, Αττική
  - Ιδιωτικό Συμφωνητικό
- Ιδιόκτητη κατοικία, Ραφήνα, Αττική
  - Ιδιωτικό Συμφωνητικό

Κτίριο ΚΑΠΕ, Πικέρμι, Αττική ψύξη/θέρμανση γραφείων (428m²)

- Κτίριο χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης & βιοκλιματικού σχεδιασμού
  - Γεωθερμική αντλία θερμότητας
  - Ηλιοβοηθούμενη αντλία θερμότητας (αέρα-νερού) στο σύστημα HVAC
  - Παθητικά και υβριδικά ηλιακά συστήματα
  - Παθητικά συστήματα ψύξης
  - Φωτοβολταϊκά
- Σχεδιασμός συστήματος ΓΑΘ για κάλυψη αναγκών ισογείου
- Κάλυψη συνολικών φορτίων με ΓΑΘ:
21% θερμικών & 15% ψυκτικών

Κτίριο ΚΑΠΕ, Πικέρμι, Αττική ψύξη/θέρμανση γραφείων (428m²)

- Ανοιχτό σύστημα εναλλαγής θερμότητας
  - υδρογεώτρηση βάθους 80m
  - παροχή ~ 1,2m³/h
  - θερμοκρασίες σχεδιασμού 18/12⁰C
- 1 ΓΑΘ συνολικής ικανότητας $P_{th}=17,5kW$, $P_c=16kW$
- Μονάδες fan-coils
- $SPF_{th}=4,2$ & $SPF_c=3,8$

Ευρωπαϊκό κέντρο δημοσίου δικαίου, Λεγραινά, Αττική ψύξη/θέρμανση χώρων

Ψύξη/θέρμανση συνεδριακού κέντρου (2600m²) και
ξενώνα (486m²) με συνδυασμένο **σύστημα ΓΑΘ &**
ηλιακών συλλεκτών αέρα

Ευρωπαϊκό κέντρο δημοσίου δικαίου, Λεγραινά, Αττική σύστημα ΓΑΘ

- Ανοιχτό σύστημα εναλλαγής θερμότητας
  - γεώτρηση με υφάλμυρο νερό
  - θερμοκρασίες σχεδιασμού του συστήματος ΓΑΘ 24/16°C
- 2 ΓΑΘ συνδεδεμένες σε σειρά (ΓΑΘ₂-ΓΑΘ₁):
 $P_{1nom} = 70kW$, $P_{2nom} = 100kW$
  - ΓΑΘ₁ - αμφιθέατρο & αίθουσες - κεντρική κλιματιστική μονάδα
  - ΓΑΘ₂ - βιβλιοθήκη & ξενώνας - μονάδες fan-coils
- $COP_{th(1)} = 3.9$ & $COP_{th(2)} = 4.3$ (απόδοση ΓΑΘ σε θέρμανση)

Δημαρχείο Πυλαίας, Θεσσαλονίκη

Ψύξη & θέρμανση γραφείων (2500m²)

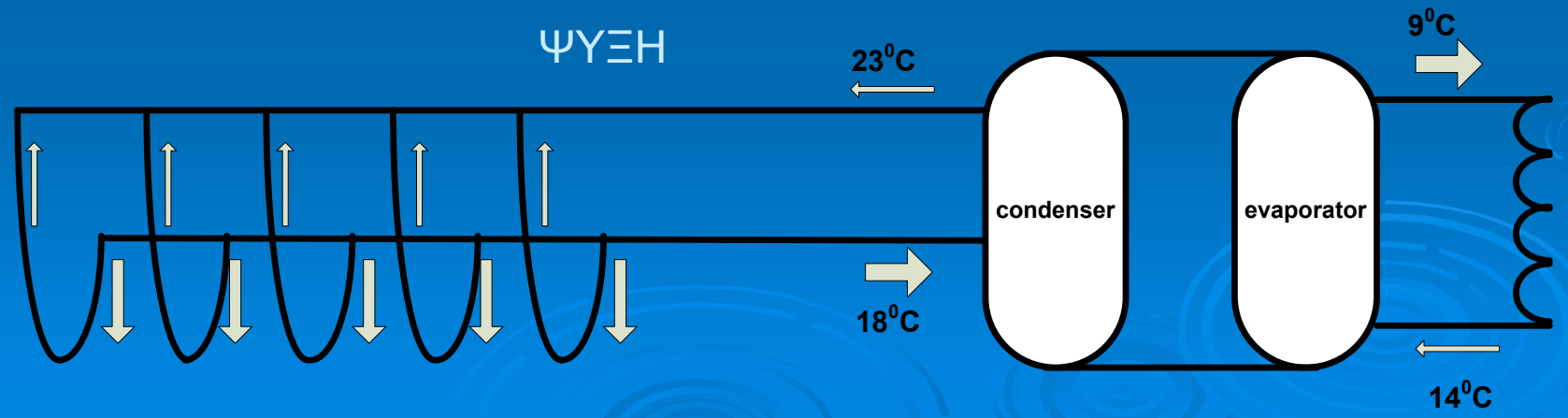
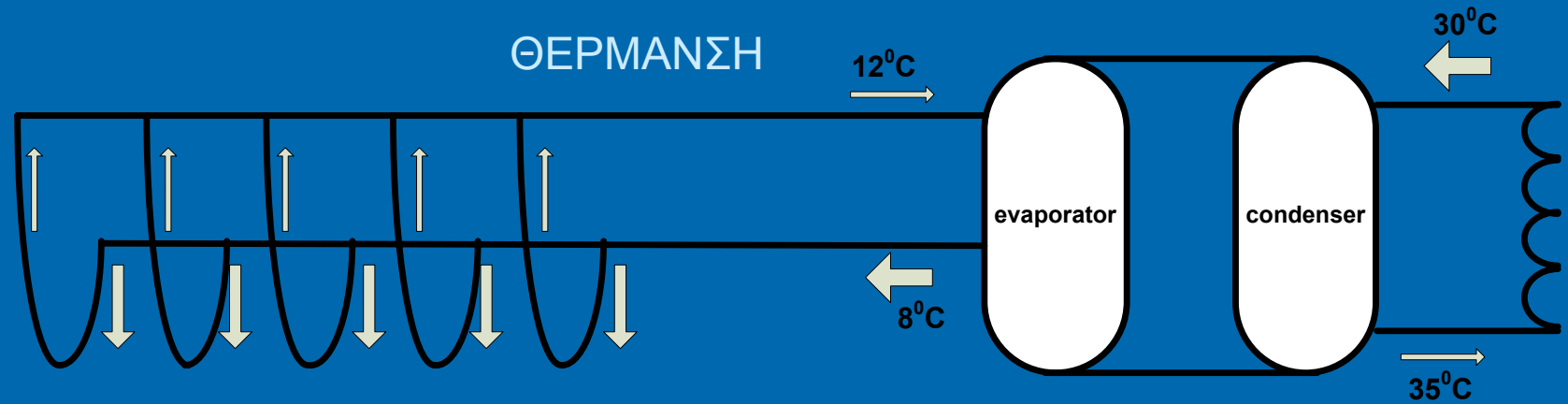
- Κλειστό σύστημα εναλλαγής θερμότητας:
  - 21 κατακόρυφοι γεωεναλλάκτες (80m βάθος έκαστος)
- 11 ΓΑΘ συνολικής ικανότητας
 $P_{th}=265kW$, $P_c=280kW$
- Μονάδες fan-coils & μια κεντρική κλιματιστική μονάδα
- $SPF_{th}=4$ & $SPF_c=3.5$ (απόδοση ΓΑΘ)

Ιδιόκτητη κατοικία, Δροσιά, Αττική θέρμανση/δροσισμός κατοικίας (346m²)

- Κλειστό σύστημα εναλλαγής θερμότητας:
5 κατακόρυφοι γεωεναλλάκτες (περίπου 100m βάθος
έκαστος)
- 1 ΓΑΘ συνολικής ικανότητας $P_{th}=35kW$, $P_c=22kW$
- Ενδοδαπέδιο σύστημα θέρμανσης
- $SPF_{th}=4$ & $SPF_c=3$ (απόδοση ΓΑΘ)

Ιδιόκτητη κατοικία, Δροσιά, Αττική σχηματικό διάγραμμα λειτουργίας συστήματος ΓΑΘ

Ιδιόκτητη κατοικία, Ραφήνα, Αττική θέρμανση/ψύξη κατοικίας (217m²)

- Κλειστό σύστημα εναλλαγής θερμότητας:
5 κατακόρυφοι γεωεναλλάκτες (περίπου 100m βάθος
έκαστος)
- 1 ΓΑΘ συνολικής ικανότητας $P_{th}=34kW$, $P_c=29kW$
- Μονάδες fan-coils
- $SPF_{th}=4,8$ & $SPF_c=4$ (απόδοση συστήματος ΓΑΘ)

-
- Εφαρμογές συστημάτων ΓΑΘ του ΚΑΠΕ στην Ελλάδα
  - Μετρήσεις θερμικής απόδοσης γεωεναλλακτών από το ΚΑΠΕ
  - Νομοθετικό Πλαίσιο για συστήματα ΓΑΘ

Μετρήσεις θερμικής απόδοσης γεωεναλλακτών Φορητός εξοπλισμός *Geothermal Response Test*

- Μέση θερμική αγωγιμότητα πετρωμάτων
- Θερμική αντίσταση γεώτρησης (συμπεριλαμβανομένου του υλικού πλήρωσης)

Geothermal Response Test (GeRT)

- Διάρκεια μετρήσεων ~ min 48h
- Μετρήσεις στον πρώτο κατασκευασμένο γεωεναλλάκτη
- **Βελτιστοποίηση στην αρχή υλοποίησης του έργου:**
  - **αύξηση απόδοσης του συστήματος** γεωεναλλακτών σε περίπτωση υποδιαστασιολόγησης (βελτιστοποίηση υλικού πλήρωσης ή/και μείωση της ακτίνας της γεώτρησης)
  - **μείωση κόστους του συστήματος** σε περίπτωση υποεκτίμησης της θερμικής αγωγιμότητα του εδάφους (ελάττωση βάθους ή αριθμού γεωτρήσεων)

Μετρήσεις σε ιδιόκτητη κατοικία, Ιπποκράτειος Πολιτεία, Αττική *Geothermal Response Test*

- Διάρκεια μετρήσεων ~ 48h
- Μετρήσεις σε έναν από τους τέσσερις κατασκευασμένους γεωεναλλάκτες
- Επαλήθευση της αναμενόμενης θερμικής αγωγιμότητας των πετρωμάτων της περιοχής σύμφωνα με τη γεωλογική μελέτη που είχε προηγηθεί

-
- Άρτια λειτουργία του συστήματος θέρμανσης-ψύξης με χρήση γεωθερμικών αντλιών θερμότητας

Άποψη εξοπλισμού GeRT κατά τη διάρκεια μετρήσεων

- Εφαρμογές συστημάτων ΓΑΘ του ΚΑΠΕ στην Ελλάδα
- Μετρήσεις θερμικής απόδοσης γεωεναλλακτών από το ΚΑΠΕ
- Νομοθετικό Πλαίσιο για συστήματα ΓΑΘ

Νομοθετικό Πλαίσιο για συστήματα ΓΑΘ

Υ.Α.1595/2004

«Άδειες εγκατάστασης για ίδια χρήση ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων μέσω της εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των νερών, επιφανειακών και υπόγειων, **που δεν χαρακτηρίζονται γεωθερμικό δυναμικό**».

Υ.Α.1595/2004

- Όροι, προϋποθέσεις, απαιτούμενα δικαιολογητικά και οι διαδικασίες έκδοσης της απαιτούμενης άδειας
- Έκδοση άδειας από τη Διεύθυνση ή Τμήμα Βιομηχανίας και Ορυκτού Πλούτου της **Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης** που υπάγεται το ακίνητο

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

